

Loopbaanoriëntatie en –begeleiding (LOB) wettelijk en professioneel verankerd.

Inleiding:

De afgelopen jaren heeft loopbaanoriëntatie en –begeleiding (LOB) op scholen een grote ontwikkeling doorgemaakt. Veel scholen hebben visie op LOB, voeren LOB-activiteiten uit en werken regionaal samen om LOB nog meer te versterken.

Met een nieuw kabinet (Rutte III) en de start van het boven sectorale Expertisepunt LOB vo-mbo, is LOB weer een ‘hot’ item. In november heeft OCW een LOB-brief gepubliceerd, zijn kwaliteitsagenda’s VO en MBO verschenen en heeft Euroguidance een raamwerk LOB en een opleidingsoverzicht voor loopbaanprofessionals vrijgegeven.

Veluwscollege Twello:

Veluws College Twello heeft haar LOB-programma al geheel up-to-date met de nieuwe ambities en richtlijnen vastgesteld door OCW en de overkoepelende onderwijsraden. Met een professioneel decaan, een LOB-portaal voor ouders en leerlingen, een complete doorlopende LOB-leerlijn en de opbouw van het loopbaandossier, werken we samen aan de ontwikkeling van loopbaan- en keuzevaardigheden van leerlingen en de begeleiding van loopbaankeuzes.

Hieronder staat in hoofdlijnen beschreven waar deze publicaties over gaan.

1. OCW brief over loopbaanoriëntatie en –begeleiding (LOB)

Op 30 november hebben minister Van Engelshoven (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) en minister Slob (Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media) de Tweede Kamer een brief gestuurd over loopbaanoriëntatie en -begeleiding. In deze brief¹ geven zij aan dat het een taak van het onderwijs is om leerlingen en studenten te helpen zich optimaal te ontwikkelen en hen goed voor te bereiden op het vervolgonderwijs en de arbeidsmarkt. LOB speelt daarbij een belangrijke rol.

2. Kwaliteitsagenda’s LOB voor het VO en MBO

Samen met de brief hebben de sectorraden in het vo, mbo en ho samen met jongeren- en studentenorganisaties en decanenverenigingen ambitieagenda’s^{2, 3} per sector opgesteld voor de kwaliteitsverbetering van de loopbaanoriëntatie en -begeleiding aan leerlingen en studenten. Hierin is de minimale norm van LOB vastgelegd betreft; beleid, activiteiten, begeleiding en kwaliteitsbewaking. De hoofdpunten zijn hieronder omschreven:

Hoofdpunten uit de kwaliteitsagenda’s LOB voor het VO en MBO

1. Beleid

- De school heeft een visie op LOB dat is uitgewerkt in herkenbaar LOB-beleid.
- Scholen informeren leerlingen/studenten en hun ouders over het LOB-beleid en de LOB-activiteiten.
- Het LOB-beleid is vertaald naar de onderwijsteams.
- Zowel de school als de leerlingen/studenten hebben een rol in LOB.

¹ Minister Engelshoven, van, Minister Slob, *Kamerbrief over LOB*, 30 nov 2017 (link)

² LAKS, NVS-NVL, VvSL, VO-raad, OCW, *Kwaliteitsagenda LOB voor het VO*, 30 nov 2017 (link)

³ JOB, MBO-raad, OCW, *Kwaliteitsagenda LOB voor het MBO*, 30 nov 2017 (link)

2. Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • De school organiseert voldoende LOB-activiteiten. • De school zorgt voor een samenhangend LOB-programma dat is afgestemd op het keuzeprocess van de leerling/student.
3. Begeleiding	<ul style="list-style-type: none"> • De school beschikt over deskundige professional(s) om leerlingen/studenten te begeleiden. • De begeleiding gaat voort in dialoog loopbaangesprekken met leerlingen/studenten. • De begeleiding maakt een verbinding met de vervolg-carrière van de leerling/student. • De ontwikkeling van een leerling/student wordt vastgelegd in een overdraagbaar loopbaandocument, zoals het loopbaandossier, plusdocument of een LOB-portfolio.
4. Kwaliteitsbewaking	<ul style="list-style-type: none"> • LOB is opgenomen in de kwaliteitscyclus van de school. • Het bestuur van de school evalueert jaarlijks het Lob-beleid. • De inspectie neemt het LOB-beleid en uitvoering mee in haar toezicht.
5. Samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • In de regio maken vo- en mbo-scholen afspraken over doorstroommogelijkheden en regionale activiteiten.
6. Monitor	<ul style="list-style-type: none"> • Het Expertisepunt LOB vo-mbo monitort de ontwikkelingen van LOB voortvloeiend uit deze agenda's. • Het Expertisepunt LOB vo-mbo geeft inzicht van de voortgang in implementatie, verankering en borging van LOB op de scholen.

3. Afspraken t.b.v. studiekeuzeactiviteiten HO

De VSNU, vereniging hogescholen, ISO en LSBv hebben gezamenlijk een lijst⁴ met afspraken opgesteld met betrekking tot de invulling van- en communicatie over de studiekeuzeactiviteiten in het hoger onderwijs. Met name als doel om de studiekeuzecheck te verbeteren. De hoofdpunten zijn hieronder omschreven:

Hoofdpunten uit de afspraken t.b.v. studiekeuzeactiviteiten HO	
1. Studiekeuze-activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • De studiekeuzeactiviteiten, zoals de studiekeuzecheck en de voorlichtingsactiviteiten, dienen op orde en transparant te zijn. • Leerlingen moeten de mogelijkheid hebben tot het bezoeken van de instelling tijdens het voorlichtingsproces.
2. Communicatie	<ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen moeten heldere informatie ontvangen over de opleidings- als het studentperspectief. • Het advies na de studiekeuzecheck dient gepaard te gaan met een onderbouwing over hoe het advies tot stand is gekomen. • De uitkomst van de studiekeuzecheck is een advies (met uitzondering dat bij aanmelding na 1 mei een advies bindend kan worden). • Er dient een duidelijk meldpunt te zijn waar (aspirant-)studenten terecht kunnen met vragen en klachten over de studiekeuzecheck.

⁴ VSNU, vereniging hogescholen, ISO, LSBv, [Afspraken t.b.v. studiekeuzeactiviteiten](#), 29 nov 2017 (link)

4. Raamwerk LOB

In opdracht van OCW heeft Euroguidance een raamwerk LOB⁵ ontwikkeld voor loopbaanprofessionals met handvatten voor vormgeving en uitvoering van LOB-beleid binnen scholen. Dit raamwerk is bedoeld als leidraad om het gesprek over Lob binnen de onderwijsorganisatie te kunnen voeren. Het raamwerk beschrijft de rollen en deskundigheid van de LOB-begeleiders, LOB-coördinatoren/ decanen en de beleidsmakers LOB voor vier aandachtsgebieden: visie en beleid, oriëntatie en begeleiding, organisatie en samenwerking. Met dit raamwerk hoopt OCW richting te geven aan professionalisering op het gebied van LOB binnen de scholen.

5. Opleidingenoverzicht loopbaanprofessionals

In opdracht van OCW heeft Euroguidance een opleidingenoverzicht⁶ gemaakt voor loopbaanprofessionals in scholen en andere door de overheid bekostigde instellingen voor arbeidsmarkttoeleiding. Professionals die zich met loopbaan bezig houden en werkzaam zijn bij (onderwijs)instellingen, kunnen zich via deze opleidingen scholen tot loopbaanprofessional.

Uit dit onderzoek komt naar voren dat er twee HBO-opleidingen zijn die zich richten op het opleiden van loopbaanprofessionals. Dit zijn de opleiding *'Human resource Management'* en de opleiding *'Toegepaste psychologie'*. In de post-hbo master *'Educational Needs'* zijn een aantal modules die zich ook op loopbaanbegeleiding richten. Tot slot zijn er een drietal WO masters voor beroepsprofessionals, die zich met name op beleidsmatig en strategisch denken en handelen richten. Dit zijn; *de master Loopbaanmanagement, de Master psychologie met uitstroomrichting; arbeids- en organisatiepsychologie of levenslooppsychologie.*

⁵ Euroguidance, *Raamwerk LOB*, 13 nov 2017 (link)

⁶ Euroguidance, *Opleidingsoverzicht voor opleiden loopbaanprofessionals*, 30 nov 2017 (link)